

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/50/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124371889
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124371889.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci žalobcu FARDOUS PARTNERS správcovská, k.s., Skalná 7622/9, Bratislava, IČO: 48 002 381, správca konkurznej podstaty úpadcu Team ENERGO SK s.r.o. „v konkurze“, Kokava nad Rimavicou 1445, IČO: 50 447 599, právne zastúpený advokátskou kanceláriou ARIES LEGAL s.r.o., Skalná 7622/9, Bratislava, proti žalovanému Spoločenstvo vlastníkov bytov - Nám. slobody 969, Nám. Slobody 969, Vranov nad Topľou, IČO: 37 782 908, právne zastúpený JUDr. Stanislavom Kandalom, advokátom, Budovateľská 1288, Vranov nad Topľou, o zaplatenie 677,95 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24Cb/86/2024, o nesúhlase Okresného súdu Prešov s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Vranov nad Topľou.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd upomínací, listom zo dňa 28. októbra 2024 postúpil spor Okresnému súdu Prešov podľa § 10 ods. 3, resp. 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej len „zákon o UK“), ako súdu kauzálnu príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie.

2. Okresný súd Prešov predložil spis najvyššiemu súdu s poukazom na ustanovenie § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) z dôvodu svojho nesúhlasu s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica, pričom uviedol, že v zmysle § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak, ako aj, že podľa § 22 písm. e) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove. Zároveň uviedol, že predmetné súdne konanie bolo iniciované žalobou podanou správcou konkurznej podstaty úpadcu Team ENERGO SR s.r.o. „v konkurze“, ktorého

predmetom činnosti je aj výroba a rozvod tepla. Na žalovanej strane vystupuje spoločenstvo vlastníkov bytov založené v zmysle § 7 a nasl. zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) ako právnická osoba, ktorá spravuje spoločné časti domu a nebytových priestorov, príslušenstvo a príľahlý pozemok, vrátane ich údržby a obnovy, a zabezpečuje plnenia spojené s užívaním bytov a nebytových priestorov v dome. Z odôvodnenia podanej žaloby a jej príloh vyplynulo, že na základe Zmluvy o dodávke a odbere tepla uzavretej podľa zákona č. 657/2004 Z. z. o energetike, zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“) a ostatných platných právnych predpisov pre energetické odvetvia, úpadca dodal žalovanému v mesiaci júl roku 2020 dodávku tepelnej energie a opakované plnenie dodávky studenej vody na ohrev a tepla na ohrev vody, ktoré vyúčtoval faktúrou č. OF102007001 zo dňa 26. augusta 2020, splatnou dňa 9. septembra 2020 v celkovej výške 677,95 eura. Fakturovanú sumu žalovaný neuhradil. V zmysle dojednania čl. I bod 2 predmetnej zmluvy odberateľom bola fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá dodané teplo využívala na vlastnú spotrebu alebo rozvod tepla, alebo množstvo dodaného tepla rozpočítavala konečnému spotrebiteľovi. V tomto kontexte predkladajúci súd konštatoval, že na strane odberateľa pri uzatváraní zmluvy o dodávke a odbere tepla nevystupoval subjekt vykonávajúci podnikateľskú činnosť, ale subjekt, ktorý v zmysle § 7b zákona č. 182/1993 Zb. v rozsahu svojej činnosti podľa tohto zákona uzatvára zmluvy, vrátane zmlúv o dodávke plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov, a to v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Žalovaný tak pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31. mája 2023 v zmysle ktorého je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Zároveň, zohľadnil status sporových strán a ich vzájomný vzťah, z ktorého spor vznikol, argumentujúc pritom aj rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Ndob/15/2014 zo dňa 26. júna 2024. Uviedol, že vecne a miestne príslušným súdom je súd príslušný podľa adresy sídla žalovaného a zároveň, s poukazom na spotrebiteľskú povahu sporu vec nie je možné vec zapísať do registra „Cb“.

3. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednávania sporu.

4. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

8. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 261 ods. 8 ObZ, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

10. Podľa § 262 ods. 1 ObZ, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

11. Podľa § 7b ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z., spoločenstvo uzatvára v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome zmluvy v rozsahu svojej činnosti podľa tohto zákona, najmä o dodávke plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov, o poistení domu alebo o prenájme podľa odseku 1. Spoločenstvo rozhoduje o rozúčtovaní nákladov na správu domu a úhrad za plnenia na jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ak to nevylučuje osobitný predpis. Pri rozúčtovaní je spoločenstvo povinné zohľadniť mieru využívania spoločných častí a spoločných zariadení domu vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome. Spoločenstvo môže vo vlastnom mene vymáhať plnenie povinností vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome podľa tohto zákona.

12. Podľa § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z., spoločenstvo a správca sú povinní vykonávať správu domu samostatne v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Spoločenstvo a správca vo vlastnom mene zastupujú a konajú na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci; toto zastupovanie trvá, ak sa v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci nepreukáže rozpor záujmov spoločenstva alebo správcu so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Okresnému súdu Banská Bystrica, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Okresného súdu Prešov s postúpením mu veci Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením sporu je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Vranov nad Topľou.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca (správca konkurznej podstaty úpadcu) domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovanému (spoločenstvo vlastníkov bytov) povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 677,95 eura s príslušenstvom titulom neuhradenia faktúry žalovaným za dodávku tepelnej energie a opakované plnenie dodávky studenej vody na ohrev a tepla na ohrev vody. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 11. septembra 2024 platobný rozkaz sp. zn. 5Up/1515/2024, ktorý bol žalovanému doručený dňa 11. septembra 2024. Podaním doručeným súdu dňa 24. septembra 2024 podal žalovaný proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu odpor, ktorý bol žalobcovi doručovaný na vyjadrenie. Keďže žalobca navrhol pokračovanie v konaní, a to na súde príslušnom na prejednanie veci v zmysle ustanovení CSP, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec na prejednanie Okresnému súdu Prešov, ako súdu príslušnému na konanie vo veci v obchodnoprávných sporoch. Okresný súd Prešov následne listom zo dňa 28. novembra 2024 spis predložil tunajšiemu súdu z dôvodu nesúhlasu s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica. V odôvodnení nesúhlasu uviedol, že nesúhlasí s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica, keďže je názoru, že v prejednávanej veci nejde o obchodnoprávny spor s poukazom na to, že medzi stranami v konaní nie je obchodno-závazkový vzťah a ide o spor, ktorý má spotrebiteľskú povahu.

15. Z predloženého nesúhlasu je zrejmé, že Okresný súd Prešov nesúhlasí s postúpením sporu z dôvodu, že postupujúci súd odôvodnil postúpenie z dôvodu, že nie je kauzálny príslušným súdom na konanie o spore, pričom uviedol, že predmetom konania nie je obchodnoprávny nárok. Okresný súd Prešov nesúhlasil s postúpením argumentujúc, že predmetom sporu je občianskoprávny spor, v ktorom je založená miestna a vecná príslušnosť Okresného súdu Vranov nad Topľou na konanie vo veci, podľa § 13 CSP, ako aj s poukazom na prílohu č. 1 bodu B, č. 1, písm. c) Výhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy, podľa ktorého sa do súdneho registra „Cb“ nezapisujú spotrebiteľské spory.

16. Z nesúhlasu ako aj z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že predmetom tohto sporu je neuhradená faktúra za dodávku tepelnej energie a opakované plnenie dodávky studenej vody na ohrev a tepla na ohrev vody, vyúčtovanej faktúrou č. OF102007001 zo dňa 26. augusta 2020 v celkovej sume 677,95 eura. Žalobcom v konaní je správca konkurznej podstaty úpadcu a na strane žalovaného vystupuje spoločenstvo vlastníkov, teda subjekt vykonávajúci zákonné zastúpenie v zmysle ustanovenia § 7b ods. 2, ako aj § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. Žalovaný vykonáva správu bytového domu v mene a na účet vlastníkov bytov, ako aj v rozsahu svojej činnosti a podľa zákona č. 182/1993 Z. z. uzatvára

zmluvy, vrátane zmlúv o dodávke plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov, v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Najvyšší súd konštatuje, že podmienka pre záver o obchodnoprávnom charaktere vzťahu v zmysle § 261 ods. 1 ObZ s poukazom na povahu subjektov nie je splnená a nejde ani o vzťah medzi subjektami uvedenými v § 261 ods. 2, ktoré by sa týkali zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. V danom prípade nejde ani o vzťahy tzv. absolútneho obchodu podľa § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka a ani o vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú Obchodným zákonníkom, ako ani o záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a ani o záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom. Vzhľadom na vyššie uvedené nemožno považovať predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným za vzťah obchodnoprávnej povahy. Obdobný názor vyjadril Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 5Obdo/21/2022 zo dňa 27. septembra 2023, ako aj sp. zn. 5Ndob/15/2024 zo dňa 26. júna 2024. V danom prípade je predmetom konania žalobcom uplatnený nárok zo zmluvy o dodávke a odbere tepla, uzavretej medzi dodávateľom (úpadcom) a vlastníkami bytov a nebytových priestorov, v mene ktorých koná spoločenstvo, a preto je možné vec posudzovať ako spor spotrebiteľskej povahy.

17. V súlade s § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v konaní uplatňovaný nárok vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy a zároveň sa na takúto zmluvu podľa § 52 ods. 2 OZ budú prednostne aplikovať normy Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na prípadnú dohodu zmluvných strán obsiahnutú v Zmluve o aplikácii Obchodného zákonníka. Z obsahu súdneho spisu zároveň vyplýva, že uplatňovaný nárok vznikol po nadobudnutí účinnosti tretej vety § 52 ods. 2 OZ (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 29. februára 2024 sp. zn. 3Obdo/5/2023).

18. V tejto súvislosti najvyšší súd SR podporne uvádza, že veľký senát občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu v uznesení zo dňa 28. apríla 2021 sp. zn. 1VCdo/5/2019 vyslovil, že pravidlá na ochranu spotrebiteľa sa uplatnia aj na zmluvy o výkone správy podľa § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov uzavreté medzi správcovskou spoločnosťou a vlastníkami bytov a nebytových priestorov, ktorí sú fyzické aj právnické osoby, príp. m. m. rozsudok Súdného dvora EÚ zo dňa 20. januára 2005, č. C-464/01 vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG a rozsudok Súdného dvora EÚ zo dňa 2. apríla 2020, č. C-329/19 vo veci Condominio di Milano proti Euthermo SpA). Skutočnosť, že zmluva o výkone správy uzatvorená v súlade s § 8a zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestoroch je zmluvou spotrebiteľskou, zároveň vylučuje záver o obchodnoprávnom charaktere právneho vzťahu, ktorý zakladá.

19. Najvyšší súd tiež poukazuje na uznesenie sp. zn. 3Ndob/97/2024 zo dňa 12. decembra 2024, uznesenie sp. zn. 3Ndob/94/2024 zo dňa 12. decembra 2024, uznesenie sp. zn. 3Ndob/87/2024 zo dňa 12. decembra 2024, uznesenie sp. zn. 1Ndob/88/2024 zo dňa 22. januára 2025 a uznesenie sp. zn. 5Ndob/49/2024 zo dňa 16. decembra 2024, v ktorých najvyšší súd rozhodol o spore v obdobnej veci. V poukazovaných rozhodnutiach dospel najvyšší súd k totožnému záveru, že v konaní ide o vzťah občianskoprávneho charakteru a predmetom tohto konania nie je obchodnoprávny spor.

20. Ako vyplýva z § 22 písm. e) CSP Okresný súd Prešov je príslušným na konanie v obchodnoprávných sporoch len pre obvod Krajského súdu v Prešove. Rovnako však je miestne príslušným súdom aj pre spory občianskoprávnej povahy, ak je táto miestna príslušnosť daná v zmysle § 13 až § 15 CSP podľa sídla, resp. trvalého pobytu žalovaného (prípadne je daná táto miestna príslušnosť podľa § 16 až § 20 CSP). Vzhľadom k tomu, že žalovaný nemá sídlo v obvode Okresného súdu Prešov a nejde o obchodnoprávny spor, Okresný súd Prešov nie je kauzálny, ani miestne príslušným na prejednanie tohto sporu.

21. Podľa § 13 CSP je Okresný súd Vranov nad Topľou je príslušným súdom na konanie v sporoch, v ktorých nie je založená obchodnoprávna kauzálna príslušnosť, pokiaľ má žalovaný adresu sídla, či pobytu v jeho obvode.

22. Najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Okresného súdu Prešov je dôvodný, a rozhodol, že príslušným na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu je Okresný súd Vranov nad Topľou, pretože žalovaný má adresu sídla v obvode Okresného súdu Vranov nad Topľou [§ 13, § 15 ods. 1 CSP].

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.